

ВІДГУК

Офіційного опонента, доктора медичних наук, професора

Міщенка Василя Васильовича

на дисертаційну роботу

Зайця Сергія Миколайовича,

на тему: «Персоніфіковане лікування пацієнтів з гострим калькульозним холециститом на тлі COVID-19-асоційованої інфекції, які потребують

проведення лапароскопічних втручань»

для здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 222 – медицина

1. Актуальність теми дисертаційної роботи.

Спалах коронавірусної інфекції COVID-19, який виник наприкінці 2019 року у Китаї, призвів до надзвичайних наслідків для медичної системи та суспільства в цілому. Пандемія COVID-19 призвела до змін у тактиці і підходах до лікування різних хірургічних захворювань, зокрема шлунково-кишкового тракту. За наявності у пацієнта супутньої пневмонії, спричиненої вірусом SARS CoV2, виникли певні труднощі у проведенні ендовідеохірургічних лапароскопічних операцій із застосуванням пневмоперитеніуму. Необхідність створення високого інтраабдомінального тиску вуглекислого газу, механічного розтягування та високого рівня стояння діафрагми при уражених легенях призводить до порушення гемодинаміки, поглиблення гіперкоагуляції та розвитку інтра- та післяопераційних ускладнень. Тому впровадження методик «безгазової лапароскопії» та лапароліфтингу дає можливість оцінити перспективи виконання лапароскопічних втручань у хворих на пневмонію на тлі COVID-19 інфекції з урахуванням профілю безпеки та ризиків розвитку періопераційних ускладнень у пацієнтів як з COVID-19 пневмонією, так і у пацієнтів із серцево-легеневою недостатністю.

Зважаючи на вищенаведене, актуальність дисертаційної роботи Зайця С.М. не викликає сумнівів.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота Зайця С.М. є частиною ініціативної науково-дослідної роботи кафедри хірургії №4 з малоінвазивною хірургією Полтавського державного медичного університету «Удосконалення діагностики та лікувальної тактики при гнійно-запальних захворюваннях м'яких тканин, гострій та хронічній хірургічній патології органів черевної порожнини. Прогнозування ускладнень та їх профілактика», № держреєстрації 0118 U006953, серпень 2018 р. – серпень 2022 р. Дисертантом самостійно проводився відбір пацієнтів, розроблена і запропонована методика обстеження, лікування пацієнтів та узагальнення отриманих результатів, написано всі розділи дисертації.

3. Наукова новизна результатів проведених досліджень та їх наукова обґрунтованість.

Автором вперше розроблений персоніфікований підхід до вибору методу лікування пацієнтів з гострим калькульозним холециститом, що потребують лапароскопічної операції на тлі COVID-асоційованої інфекції, який включає: встановлення клінічного діагнозу на основі клініко-лабораторних та інструментальних методів дослідження; формування показань до оперативного лікування; оцінка тяжкості стану пацієнта по SAPS II; вибір методу оперативного втручання (застосування карбоксиперитонеуму або лапароліфтингу); заходи щодо зниження частоти післяопераційних ускладнень та летальності.

Вперше розроблений і впроваджений в лікувальну практику пристрій для лапароліфтингу при лапароскопічній холецистектомії у пацієнтів з коронавірусною інфекцією COVID-19 та проведена оцінка ефективності його застосування порівняно із карбоксиперитонеумом.

Вперше доведено підвищення ефективності застосування механічного розширювача черевної порожнини (лапароліфтингу) в хірургічній практиці

холецистектомій у пацієнтів з коронавірусною інфекцією COVID-19 порівняно з карбоксиперитонеумом, а саме зменшення напруги показників гемодинаміки, скорочення терміну стаціонарного лікування та частоти післяопераційних ускладнень, зменшення ступеню розвитку гіпоксемії.

Набула подальшого розвитку розробка підходів щодо профілактики порушень дихальної системи у хворих з COVID-19 респіраторною інфекцією після лапароскопічної холецистектомії шляхом лапароліфтингової технології, створення робочого маніпулятивного простору під час її виконання.

Доведено, що у пацієнтів з COVID-19 інфекцією в період проведення холецистектомії за допомогою розробленого пристрою для лапароліфтингу зниження сатурації SpO₂ було значно меншим, ніж у пацієнтів, яким лапароскопічна холецистектомія проводилася за допомогою карбоксиперитонеуму, а показник пікового тиску у дихальних шляхах при лапароліфтингу був достовірно меншим.

Доповнені наукові дані щодо вираженої схильності пацієнтів з COVID-19 інфекцією до тромбоутворення та розвитку коагулопатії, з ураженням ниркового епітелію за рахунок цитопатичних ефектів, формування важкого анестезіологічного ризику, що слід враховувати при підготовці до оперативного втручання.

4. Практичне значення одержаних результатів. Розроблений та впроваджений метод лапароскопії із застосуванням запропонованого пристрою для лапароліфтингу у пацієнтів із гострим калькульозним холециститом на тлі COVID-19 інфекції або захворюванням легень, дозволяє уникнути ряду ускладнень з боку дихальної та серцево-судинної систем, скоротити час перебування в стаціонарі та прискорити час одужання.

Техніка створення операційного простору за допомогою розробленого лапароліфтингу для проведення холецистектомії при гострому калькульозному холециститі на тлі COVID-19 інфекції має суттєвий вплив на результати лікування та показники якості життя у післяопераційному періоді після лапароскопічної операції.

Провідні наукові положення дисертаційної роботи адаптовано для впровадження та застосування в закладах практичної охорони здоров'я. Результати з позитивним ефектом впроваджено в практичну діяльність хірургічних відділень КП «3-Я МКЛ ПМР» та КП «2-А МКЛ ПМР».

Матеріали дисертації впроваджено в навчальний процес на кафедрі хірургії №4 з малоінвазивною хірургією Полтавського державного медичного університету.

5. Ступень обґрунтованості та достовірності положень, висновків, рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Виконання дисертації проведено на науково-методичному рівні, що відповідає сучасним вимогам. Наукові положення, висновки і рекомендації обґрунтовані та базуються на достатній кількості матеріалу, який включає моніторинг результатів екстреної холецистектомії у 41 хворого на COVID-19 інфекцію і аналіз 163 медичних карт стаціонарного хворого на гострий калькульозний холецистит. Критерії включення та виключення є адекватними.

Методи дослідження сучасні та відповідають поставленій меті і завданням дисертаційної роботи. Статистична обробка даних проведена на достатньому рівні для наукового обґрунтування отриманих результатів. Для обговорення і інтерпретації отриманих результатів кількість сучасних літературних джерел використано достатньо. При рецензуванні дисертаційної роботи Заєць Сергія на здобуття наукового ступеня доктора філософії не виявлено порушень академічної доброчинності.

Результати досліджень та основні наукові положення дисертації оприлюднені на науково-практичних конференціях: «Особливості реабілітації в післяопераційному періоді у хворих на COVID-19» (Полтава, 2021), «Оптимізація оперативного лікування гострого калькульозного холециститу у хворих на COVID-19 респіраторною інфекцією шляхом застосування модифікованого лапароліфтингу при лапароскопічній холецистектомії» (Katowice, 2022), «Сучасні методи малоінвазивної хірургії при холецистектомії у хворих з Covid-інфекцією» (Полтава, 2022).

6. Оцінка оформлення та змісту дисертації.

Дисертація викладена на 167 сторінках друкованого тексту, містить вступ, огляд проблеми та шляхів її розв'язання, розділ характеристики клінічних спостережень та використаних методів дослідження, три розділи власних досліджень, розділ аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновки, практичні рекомендації, перелік використаних літературних джерел, що представлений 288 посиланнями, з яких кирилицею – 14, латиницею – 274. Дисертація ілюстрована 15 таблицями, 15 малюнками. Обсяг і характер публікацій відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук від 23.09.2019 № 1220 та Постанові Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 (зі змінами).

Анотація дисертаційної роботи викладена українською та англійською мовами, відповідає змісту досліджень.

У першому розділі дисертантом розглянуто особливості проведення оперативних втручань у хворих з гострим калькульозним холециститом на тлі COVID-19-асоційованої інфекції, механізми порушення функції легень у пацієнтів хворих на COVID-19, проаналізовані сучасні мініінвазивні технології в абдомінальній хірургії. Розділ написано з наведенням сучасних літературних джерел, розділ містить 5 підрозділів.

У другому розділі надано опис основних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів обстеження пацієнтів. Описано етапи роботи, досліджувані групи пацієнтів.

На першому етапі проведено ретроспективний аналіз 163 історій хвороб пацієнтів з підтвердженою COVID-19 інфекцією, які поступили до хірургічного відділення в період пандемії за ургентними показаннями, з метою дослідження структури захворюваності пацієнтів з COVID-19 інфекцією, а також порівняльного аналізу періопераційних показників 66 пацієнтів, яким виконано екстрену операцію у зв'язку з гострим калькульозним холециститом в період пандемії та 97 в допандемічний період (група без COVID-19 інфекції).

На другому етапі проведено клініко-лабораторний моніторинг результатів екстреного хірургічного лікування 41 хворого на COVID-19 інфекцію, у яких був верифікований діагноз ЖКХ, ускладнений хронічним калькульозним холециститом. Усім було виконано лапароскопічну холецистектомію у стаціонарних умовах.

Відповідно до завдань ургентно госпіталізовані хворі на COVID-19 інфекцію розділені методом випадкового вибору на 2 групи: основна, до якої увійшло 26 пацієнтів, яким проведена безгазова лапароскопічна холецистектомія за допомогою лапароліфтингової методики, і група контролю – 15 пацієнтів, яким холецистектомія була проведена за допомогою пневмоперитонеуму.

В третьому розділі проведено порівняльний аналіз стану пацієнтів залежно від техніки проведення лапароскопічної операції у пацієнтів із калькульозним холециститом на фоні COVID-19 інфекції з респіраторними проявами. Показано, що ведення операції холецистектомії із застосуванням лапароліфтингу у пацієнтів з COVID-19 респіраторною інфекцією дозволяє знизити час перебування пацієнтів у стаціонарі, ризик розвитку периопераційних ускладнень з боку легень, перенапруги серцево судинної системи і зменшити потребу у кисні після операції пацієнтів з респіраторними розладами, а також знизити ризик підвищення артеріального тиску.

Четвертий розділ присвячений порівняльному аналізу динаміки показників гемостазу та ферментативної активності печінки у пацієнтів з COVID-19 інфекцією в періопераційному періоді холецистектомії залежно від техніки її проведення.

У п'ятому розділі дана інтерпретація та порівняльна оцінка результатів лікування пацієнтів, хворих на COVID-19 інфекцію з респіраторними проявами, залежно від техніки проведення лапароскопічної холецистектомії.

Висновки відповідають завданням дослідження та висвітлюють основний зміст дисертаційної роботи.

Практичні рекомендації ґрунтовні, відповідають отриманим результатам та можуть бути впроваджені у лікувально-діагностичний процес. Результати дисертаційної роботи впроваджено у лікувально-профілактичних закладах.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За темою дисертації опубліковано 13 наукових робіт:

4 статті у наукових фахових виданнях України;

1 стаття у міжнародному виданні;

1 патент України на корисну модель;

7 у збірниках матеріалів конференцій.

У публікаціях знайшли відображення основні положення дисертаційної роботи. Результати роботи наведені в повному обсязі, та статистично вірогідні. Робота оформлена згідно вимог, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

8. Недоліки дисертації що до її змісту та оформлення.

Дисертаційна робота Зайця С.М., представлена до захисту, є завершеною науковою роботою, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати. Принципових зауважень до дисертації в цілому і окремих її розділах немає.

Однак є стилістичні похибки, повторення, невдалі висловлювання. В тексті зустрічаються поодинокі граматичні помилки та пунктуаційні похибки, деякі таблиці перевантажені цифровим матеріалом.

В анотації надано велику кількість ключових слів.

Перший розділ написаний інформативно, разом з тим хотілося б більше посилань на вітчизняні наукові дослідження. Резюме могло б підсумувати та розставити акценти на основних положеннях поданого матеріалу.

Третій та четвертий розділи дещо перевантажені цифровими даними, таблицями та малюнками.

Проте, зауваження не знижують наукової цінності викладеного матеріалу праці і мають виключно рекомендаційний характер.

У ході аналізу представлених наукових положень виник ряд запитань, на які хотілося би отримати відповідь:

1. Чи зустрічалися ускладнення доступу до жовчного міхура при вдосконаленій вами безгазовій відеолапароскопії?

2. Яка основна причина занедбаності захворювання на гострий калькульозний холецистит в період пандемії була у пацієнтів у вашому спостереженні?

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційної роботи.

Отримані дисертантом наукові результати будуть корисними щодо покращення лікування пацієнтів з гострим калькульозним холециститом на тлі пневмонії та серцевої недостатності. Матеріали та результати дисертаційної роботи можуть бути використаними в роботі закладів охорони здоров'я, а також в навчальному процесі.

10. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

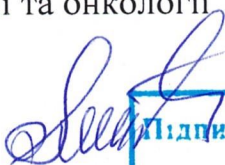
Дисертаційна робота Зайця Сергія Миколайовича, яка виконана під керівництвом доктора медичних наук, професора Дудченко Максима Олександровича на тему: «Персоніфіковане лікування пацієнтів з гострим калькульозним холециститом на тлі COVID-19-асоційованої інфекції, які потребують проведення лапароскопічних втручань» є завершеним самостійно виконаним науковим дослідженням, в якому розв'язано конкретне наукове завдання покращення лікування пацієнтів з гострим калькульозним холециститом на тлі супутньої пневмонії, спричиненої вірусом SARS CoV2, що має важливе значення для галузі знань 222 «Охорона здоров'я».

Дисертація відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №4 із змінами, внесеними Наказом Міністерства освіти і науки 31.05.2019 р. та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою

Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина.

Офіційний опонент:

доктор медичних наук, професор кафедри
хірургії, променевої діагностики,
радіаційної медицини, терапії та онкології
Одеського національного
медичного університету

Підпи: Василь МІЩЕНКО

ЗАСВІДЧУЮ

Відомо: секретар Одеського
національного медичного університету

Підписано у **Dubidoc**

Назва документа: Відгук_Міщенко-1

Підписано: 10.12.2024 08:56:46

Підпис 1

П.І.Б.: МІЩЕНКО ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ

РНОКПП: 1956101395

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису: 10.12.2024 08:56:46

Статус перевірки сертифікату: Сертифікат діє

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000031729C01A9A6B305